

Unikátní strojovou kartotéku ČSSZ mimořádně zpřístupní festival Den architektury

12.9.2025 - | Česká správa sociálního zabezpečení

Už ve čtvrtek 2. října 2025 můžete využít jedinečnou příležitost k návštěvě strojové kartotéky České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) v rámci 15. ročníku celorepublikového festivalu Den architektury. Zájemci o nevšední historické objekty budou mít vzácnou možnost nahlédnout do stále funkčního archivního systému, který je světovým unikátem a od roku 2004 je na seznamu kulturních památek ČR společně s budovou ČSSZ.

Strojová kartotéka chloubou Prahy

Strojová kartotéka z roku 1936 ve funkcionalistické budově České správy sociálního zabezpečení je součástí prezentace výjimečných prostor hlavního města Prahy v rámci letošního 15. jubilejního ročníku Dne architektury. V historickém sídle ČSSZ v Praze 5 se návštěvníci ve čtvrtek 2. října od 12:00 do 16:00 hodin budou mít možnost zúčastnit prohlídek v unikátním archivním objektu, který je běžně nepřístupný. Široké veřejnosti se otevře v rámci festivalu Den architektury již podruhé. Poprvé byl tento historický objekt, který je stále funkčním archivem, mimořádně zpřístupněn při loňském ročníku festivalu a těšil se velkému zájmu.

Historie a současnost strojové kartotéky

Strojová kartotéka, vybudovaná v letech 1935–1936, je jedním z nejvýznamnějších a nejrozsáhlejších archivních systémů svého druhu v České republice. Budovu navrhl František Albert Libra (1891–1958) ve spolupráci s architektem Jiřím Kanem (1895–1944). Vlastní stavbu realizovaly v letech 1936 až 1937 tři pražské stavební firmy. Rozměrnou ocelovou konstrukci s pojezdy navrhl pracovník Vítkovických závodů F. Ludwig. Samotnou unikátní registraturu dodala strojírenská firma Ing. O. Podhajského z pražské Hostivaře.

Systém byl koncipován s cílem efektivně spravovat obrovské množství papírových záznamů o zaměstnancích a důchodcích. Kartotéka je dlouhá 52 metrů, široká 7 metrů a vysoká 8 metrů. Skládá se z 18 bloků, každý blok má 500 zásuvek. Jedna je dlouhá 3 metry. Každý blok obsluhuje jeden pojízdný jeřáb-zakladač. Kdyby se všech 9000 zásuvek naskládalo vedle sebe, měřily by neuvěřitelných 27 kilometrů.

V současné době je tento masivní archivní systém, navržený s důrazem na efektivitu a kapacitu, stále používán, i když se jeho využití v posledních letech výrazně snížilo díky digitalizaci.

Důležité informace

- Termín prohlídek: čtvrtek 2. 10. 2025, 12:00–16:00
- Adresa: Křížová 2383/27, Praha 5
- Délka prohlídky: 20 minut
- Kapacita skupiny: max. 10 osob
- Věkové omezení: 18+
- Rezervace termínu: od 14. 9. 2025 od 18.00 hodin přes platformu GoOut

- Příchod: 15 minut před časem prohlídky
- Zavazadla: pouze malá (kabelky, ledvinky)
- Fotografování: ano, avšak nesmí být zachyceny tváře zaměstnanců a dokumenty

Kudy k nám

Nejlepší způsob, jak nás navštívit, je využití městské hromadné dopravy (MHD). Jedte linkou B a vystupte ve stanici Anděl. Vyberte výstup buď směr Anděl, nebo Na Knížecí.

Autobus

Ze zastávky Na Knížecí jedte autobusem č. 120, 231 nebo 232. Vystupte na zastávce Správa sociálního zabezpečení, která je přímo u budov ČSSZ. Ze zastávky Smíchovské nádraží můžete jet autobusem č. 232. Vystupte na zastávce Správa sociálního zabezpečení.

Tramvaj

Pokud pojedete tramvají ze zastávky Anděl nebo Na Knížecí směr Radlická, využijte linky 7 nebo 21. Vystupte na zastávce Křížová a pak pokračujte asi 300 metrů pěšky ulicí Křížová k budovám ČSSZ.

Upozorňujeme, že parkování v okolí budovy ČSSZ je velmi omezené a nachází se zde parkovací zóny. Z tohoto důvodu doporučujeme využít výše zmíněné prostředky MHD, abyste se vyhnuli případným komplikacím s parkováním. Aktuální jízdní řád včetně mimořádných dopravních událostí najdete na stránkách Dopravního podniku hlavního města Prahy.

Těšíme se na Vaši účast.

https://www.cssz.cz/web/cz/uvod/-/asset_publisher/GQ48v1KeNe0J/content/id/3107568